

16.6.2017

Jakelu:

Työ- ja elinkeinoministeriö
Kirjaamo kirjaamo@tem.fi

ASIA: Etnisten suhteiden neuvottelukunnan lausunto
Viite: Lausuntopyyntö 8.5.2017 (TEM/949/03.01.01/2017);
luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi kotoutumisen edistämisestä

Etnisten suhteiden neuvottelukunta kiittää lausuntopyynnöstä. Neuvottelukunnan lausunnon antaa neuvottelukunnan asemesta sen työjaosto.

Lausunnossa keskitytään neuvottelukunnan jäsenjärjestöjen näkemyksiin. Lausunnossa painotetaan Etnon työjaoston päätöksen mukaisesti hyvien väestösuhteiden edistämisen näkökulmaa. Lausunnon valmistelemiseksi työjaostolle on järjestetty ylimääräinen kokous 17.5.2017. Lisäksi lain valmisteluvaiheessa on Etnon jäsenjärjestöille järjestetty työ- ja elinkeinoministeriön kanssa työpaja 3.4.2017.

1 luku Yleiset säännökset

Hyvät väestösuhteet tukevat maahanmuuttajan ja yhteiskunnan kotoutumista

Etno pitää erittäin tärkeänä, että lakiluonnos kotoutumisen edistämisestä sisältää hyvät väestösuhteet. Myönteiset asenteet ja vuorovaikutus eri väestöryhmien välillä sekä eri väestöryhmien osallisuus ja turvallisuuden tunne vaikuttavat yksilöiden ja yhteisöjen hyvään kotoutumiseen. (1 §, 3 §,)

Yhteiskunnan kaksisuuntaisen kotoutumisen toteutuminen edellyttää mahdollisuutta suunnitella ja tukea hyviä väestösuhteita edistävää toimintaa viranomaisen tai muun tahon, kuten järjestöjen ja uskonnollisten yhdyskuntien, tuottamina palveluina, mutta yhtäläillä muulla toiminnalla.

Etno katsoo, että hyvien väestösuhteiden määritelmä tulisi tarkentaa seuraavasti (3 §, 4 kohta): hyvillä väestösuhteilla tarkoitettaisiin eri väestöryhmien välisten myönteisten asenteiden ja vuorovaikutuksen, eri väestöryhmien osallisuuden ja turvallisuuden tunteen monialaista edistämistä ja tukemista viranomaisten ja muiden tahojen toimenpiteillä ja palveluilla.

Palvelut ja läpileikkaavat tavoitteet hyvien väestösuhteiden edistämisessä

2 luku Kotoutumista edistävät palvelut

Etno pitää tärkeänä, että kotoutumista edistävien palveluiden yhtenä tavoitteena on mainittu hyvien väestösuhteiden edistäminen ja maahanmuuttajien tukeminen oman kielen ja kulttuurin säilyttämiseen (7 §) ja että kotoutumispalveluiden tapaan

16.6.2017

hyviä väestösuhteita edistäviä palveluita järjestettäisiin osana maakunnan järjestämävastuulla olevia palveluita (8 §).

Maakunta tulisi vastaamaan kotoutumissuunnitelman järjestämisestä kasvupalveluna tai sosiaalipalveluna yhdessä kunnan kanssa (14 § 1 momentti). Maakunta vastaisi myös siitä, että maakunnassa on tarjolla kasvupalveluina tarjottavaa kotoutumiskoulutusta (17 § ja 18 §). Etno haluaa korostaa, että hyvien väestösuhteiden edistämisen tavoitteet tulisi huomioida myös läpileikkaavana kriteerinä osana edellä mainittuja kotoutumisen kasvupalveluita tai yhdessä kunnan kanssa tehtäviä sosiaalipalveluita suunniteltaessa, järjestettäessä, tuotettaessa ja vaikuttavuutta seurattaessa.

Verkostot ja kotoutumissuunnitelma 12 §

Kotoutumissuunnitelman tavoitteena on tukea maahanmuuttajan yhdenvertaista osallisuutta, hyvinvointia ja tasa-arvoa. Etno katsoo, että maahanmuuttajan kanssa laadittavaan yksilölliseen tai koko perheelle laadittavaan kotoutumissuunnitelmaan tulisi sisällyttää tavoitteet yhteiskuntaan verkostoitumiseksi (12 § ja 13 §). Tarkoituksena olisi antaa kotoutujalle paremmat välineet kotoutua osaksi yhteisöjä Suomessa, löytämällä kotoutujalle työllistymistä ja henkistä hyvinvointia tukevia verkostoja ja ystäviä. Kotoutuja saisi tietoa järjestötoimijoista ja palveluista, kuten mentorointipalveluista ja tietoa alueen muusta toiminnasta, kuten matalankynnyksen kohtaamispaikoista, ystävätoiminnasta. Viranomaisille SPR:n ja Uudenmaan ELY-keskuksen koostama Järjestötarjotin tulee tarjoamaan ajankohtaista tietoa järjestöistä ja niiden toiminnasta.

Alkukartoitus muille henkilöille 11 § 3 momentti

Esityksessä (11 §, 3 momentti) ehdotetaan, että maakunta tai kunta voisi pyynnöstä järjestää alkukartoituksen myös muulle kuin kasvupalvelun piirissä olevalle työttömälle maahanmuuttajalle tai 2§ 2 ja 3 momentissa tarkoitettulle henkilölle. Epäselväksi jää, kuka pyynnön alkukartoituksen laatimisesta voisi tehdä kunnalle tai maakunnalle: Toinen viranomainen, maahanmuuttaja itse, ystävä, järjestö tai uskonnollinen yhteisö? Koska esityksessä maakunnalle tai kunnalle ei esitetä velvollisuutta järjestää alkukartoitusta pykälän 11 kolmannessa momentissa mainituille muille henkilöille, eivät myöskään alkukartoitusta koskevat pyynnöt olisi velvoittavia.

Pykälän 11 ensimmäisessä momentissa on määritetty alkukartoituksen osalta ensisijaiset kohderyhmät ja yksityiskohtaisissa perusteluissa 11§ kolmannen momentin osalta esimerkkinä kotona lapsia hoitavat vanhemmat, Suomeen puolisoina muuttavat, ulkomaiset tutkinto-opiskelijat, ikääntyneet maahanmuuttajat samoin kuin maahanmuuttajalapsen ja -nuoret. On ymmärrettävää, että resurssien puitteissa on pohdittu alkukartoituksen osalta ensisijaisia kohderyhmiä. Neuvottelukunnan järjestöjen keskustelussa on noussut esiin tarve kotoutumista ja

16.6.2017

yhteiskunnallista osallisuutta tukeville toimenpiteille myös niille maahanmuuttajille, jotka tulevat Suomeen suoraan työn perusteella sekä niille maahanmuuttajille, jotka työllistyvät nopeasti ennen tai pian ensimmäisen oleskeluluvan saantia.

Kotoutumissuunnitelman laatimisen aikataulu 15 §

Esityksessä ehdotetaan, että kotoutumissuunnitelma on laadittava viimeistään kolmen vuoden kuluttua ensimmäisen oleskeluluvan tai oleskelukortin myöntämisestä taikka oleskeluoikeuden rekisteröimisestä. Neuvottelukunnan järjestöjen näkökulmasta mahdollisimman nopeasti maahantulon jälkeen laadittu kotoutumissuunnitelma on maahanmuuttajalle että yhteiskunnalle vaikuttavin. Kotoutumissuunnitelman laatimisessa viivyttämistä tulee kaikin tavoin välttää, sillä kolme vuotta on liian pitkä aika.

Muut kotoutumista tukevat palvelut (19§)

Kotoutumislain luonnoksessa esitetään mahdollisuutena, ei kuitenkaan velvoittavana, järjestää muita kotoutumista edistäviä palveluita ja palvelukokonaisuuksia, jotka edistävät maahanmuuttajan osallisuutta, yhdenvertaisuutta ja hyvinvointia (19 §). Yksityiskohtaisissa perusteluissa tarkennetaan, että kyseessä on mahdollisuus – ei velvoittavuus - järjestää palveluita kantaväestön ja maahanmuuttajien vuorovaikutuksen lisäämiseksi.

Etno katsoo riskinä sen, että maakunnat voivat ottaa vastuun vain sellaisten palveluiden järjestämisestä, jotka lainsäädännössä ovat selkeästi niiden järjestämisvastuulla. Etno katsoo, että maakunnalla tulisi olla järjestämisvelvollisuuksia myös palveluista, joilla tähdätään yhteiskunnan kotoutumiseen. Hyviä väestösuhteita edistetään kohdennetusti myös hyvien väestösuhteiden palveluilla, esimerkiksi dialogikoulutuksella asiantuntijoille ja sovittelutoiminnalla. Ennaltaehkäisy näkökulma ja osaamisen tulisi olla vahva

Yksityiskohtaisissa perusteluissa (19 §) ehdotetaan laadittavaksi luettelo muista kotoutumista edistävästä palveluista, joista ei itse laissa säädetä. Etno neuvottelukunta osallistuu mielellään listan täsmentämiseen hyvien väestösuhteiden edistämisen osalta.

Hyvien väestösuhteiden edistäminen muutoin kuin palveluina

3 luku Kotoutumisen edistäminen maakunnassa

Etno pitää kannattavana, että maakunnalle esitetään suunnitteluelvoite asettaa hyviä väestösuhteita edistävät tavoitteet, toimenpiteet ja vastuutahot (21 § 1 momentti) ja että hyvien väestösuhteiden edistäminen on esitetty yhtenä maakunnan kotoutumista edistävänä tehtävänä (23 §). Etno katsoo lisäksi, että hyvien väestösuhteiden toimien vaikuttavuutta tulee arvioida ja mitata.

16.6.2017

Myönteinen asenneilmapiiri, hyvä kokemus turvallisuudesta ja toimiva vuorovaikutus vahvistavat alueellista elinvoimaa ja kilpailukykyä sekä edistävät maahanmuuttajien tehokasta kotoutumista. Etno suosittaa, että hyvien väestösuhteiden näkökulmat huomioitaisiin, kun maakunta laatii maakuntastrategian, alueiden kehittämisen maakuntaohjelman, alueellisen hyvinvointikertomuksen sekä jos tarvittaessa niitä täydentämään laaditaan maahanmuuton ja kotoutumisen maakuntaohjelma.

Hyvien väestösuhteiden edistämistä voidaan tehostaa olemassa olevien rakenteiden puitteissa. On tärkeää, että kotoutumisen palveluiden ja toiminnan suunnittelusta ja kilpailutuksesta vastaavat viranomaiset ja palveluita tuottavat tahot saavat riittävästi osaamista tunnistaa väestöryhmien välistä, kansalaisten ja viranomaisten välistä luottamusta tukevia ja heikentäviä tekijöitä. Etno neuvottelukunta voi osallistua osaamisen tukemiseen hyvien väestösuhteiden osalta.

Lakiluonnoksessa ehdotetaan, että maakunnan tulee huolehtia oman henkilöstönsä osaamisen kehittämisestä kotoutumisessa (21 § 4 momentti). Etno kannattaa, että osaamisen kehittäminen sisältäisi myös hyvät väestösuhteet. Alueelliset Etno neuvottelukunnat voisivat toimia maakuntien osaamisen tukena.

Järjestöyhteistyön velvoite on kirjattava lakiin

Etno pitää tärkeänä, että kotoutumislain luonnoksen yleisperusteluihin on kirjattu maakunnalle monialaisen yhteistyön velvoite kotoutumista kehitettäessä (21 § 1 momentti). Etno katsoo, että alueellisten viranomaisten systemaattinen yhteistyö maahanmuuttajajärjestöjen ja uskonnollisten yhdyskuntien kanssa ylläpitää molemminpuolista luottamusta ja tukee kotoutumisen palveluiden ja toimenpiteiden laatua.

On tärkeää, että sekä kunnat että maakunnat tekevät yhteistyötä kotoutumisen ja hyvien väestösuhteiden edistämiseksi. Jotta maakuntien ja kolmannen sektorin yhteistyöstä voidaan tehdä systemaattista, tulee se kirjata myös maakuntalakiin. Järjestöjen ja kunnan yhteistyö on kirjattu SOTE -järjestämislakiesitykseen, mutta maakunnan osalta vastaava yhteistyövelvoite puuttuu.

Etno on huolissaan, miten yhteistoimintavelvoite muuttuu rahoitettavien (kunta-
maakunta) kotoutumista tukevien palveluiden osalta. Maakunta voi hoitaa vain niitä asioita jotka lainsäädännön mukaan niille kuuluvat. Jos järjestöyhteistyö ei ole laissa, ei maakunta jatkossa voi välttämättä avustaa kuntia. Se tarkoittaisi, että monien kotoutumista tukevien järjestöjen toiminnot voisivat loppua tai supistua merkittävästi.

16.6.2017

Alueellinen hyvien etnisten suhteiden ja väestösuhteiden edistäminen

Lakiesityksessä esitetään, että maakunnan tai useamman maakunnan asettaisi maahanmuuttoasioiden yhteistyöryhmän (24 §), jonka tehtävänä olisi laajasti kotoutumisen ja maahanmuuton kehittämisen, suunnittelun, toimeenpanon ja yhteensovittamisen tehtävät. Tehtävänä olisi myös tukea yhdenvertaisuutta ja hyviä väestösuhteita. Lakiluonnoksen yksityiskohtaisissa perusteluissa esitetään, että maahanmuuttoasioiden yhteistyöryhmä ja etnisten suhteiden neuvottelukunta (tarkoitetaan lienee nykyisiä alueellisia Etno neuvottelukuntia) voisivat muodostaa yhteisen neuvotteluorganisaation. Koska Etno ei ole käynyt keskustelua vaihtoehdosta muodostaa yhteinen neuvotteluorganisaatio erillisten alueellisten Etnojen sijaan, vaihtoehtoon ei oteta kantaa.

Alueellisten neuvottelukuntien keskusteluissa alueellisten neuvottelukuntien työn jatkuvuutta on pidetty tärkeänä. Etnisten suhteiden alueelliset neuvottelukunnat ovat valmis työkalu ja asiantuntijaverkosto, jota maakunnat voisivat halutessaan hyödyntää hyvien väestösuhteiden alueellisessa edistämisessä, sekä alueensa viranomaisten ja maahanmuuttajajärjestöjen ja uskonnollisen yhdyskuntien välisen yhteistyön foorumina.

Alueellisten etnisten suhteiden neuvottelukuntien toiminnan jatkuvuutta tulee tarkastella myös maahanmuuttajien ja etnisten vähemmistöjen osallisuuden näkökulmasta. Tällä hetkellä Etno neuvottelukunta on ainoa valtioneuvoston asetuksella virallinen ja säännönmukaisen vaikuttamisen turvaava kanava maahanmuuttajajärjestöille. On huolehdittava, että maahanmuuttajia ja etnisiä vähemmistöjä koskettavat kysymykset eivät marginalisoidu.

4 luku Kotoutumisen edistäminen kunnassa

Etno esittää kunnan roolin tarkentamista hyvien väestösuhteiden edistämisen suunnittelussa ja kehittämisessä seuraavalla muutoksella (27 § 1 momentti): Kunnan kotoutumisen edistämisen suunnittelussa ja kehittämisessä otetaan huomioon maahanmuuttajien osallisuutta, työllisyyttä, hyvinvointia, yhdenvertaisuutta ja hyvien väestösuhteita koskevat tavoitteet ja toimenpiteet sekä kunnan elinvoiman edistäminen. Kunnan on suunnittelussaan otettava huomioon kotouttamisen valtakunnalliset tavoitteet. Lisäksi kunnan on arvioitava ennakkoon ja otettava huomioon päätösten vaikutukset eri maahanmuuttajaryhmiin.

16.6.2017

5 luku Valtion kotoutumista edistävät toimet

Yhteiskunnan kaksisuuntaisen kotoutumisen toteutuminen edellyttää hyvien väestösuhteiden näkökulmien huomioimista valtion, maakuntien ja kuntien strategisessa suunnittelussa ja osana perustoimintaa sekä mahdollisuutena suunnitella ja tukea hyviä väestösuhteita edistävää toimintaa myös kun kyseessä ei ole viranomaisen tai muun tahon tuottama palvelu.

Asenneilmapiiri ja luottamus eivät tunne maakuntarajoja. Hyvien tai huonojen väestösuhteiden tulokset koetaan arjessa, paikallisesti. Toisaalta monilla valtakunnallisen tai alueellisen tason muutoksilla voi olla nopeitakin muutoksia ihmisten kokemukseen arjen turvallisuudesta ja kyvystä olla vuorovaikutuksessa. Valtion tasolla tulee pohtia väestösuhteiden proaktiivisesta edistämisestä ja koordinaatiosta vastaavaa tahoa. Lisäksi maakunnat tarvitsevat tukea hyvien väestösuhteiden edistämisen tehtävässä.

MUUT KOMMENTIT

Seuraavat kommentit on annettu osana Etnon lausunnon valmisteluprosessia. Kommentit eivät koske suoraan mitään pykälää kotoutumislain luonnoksessa, mutta ovat tärkeitä näkökulmia ja perusteluita maahanmuuttajien ja etnisten vähemmistöjen ja yhteiskunnan kaksisuuntaisen kotoutumisen sekä aktiivisen kansalaisuuden ja osallisuuden edistämiseksi. Moni kommentista koskee myös SOTE- ja maakuntalakiluonnoksia.

- 1) Maahanmuuttaja- ja monikulttuurisuusjärjestöjen, uskonnollisten yhdyskuntien sekä muiden kansalaisjärjestöjen rooli kotoutumisen ja hyvien väestösuhteiden tukemisessa

Kotoutumislaki lähtee SOTE- ja maakuntalakien mukaisesti olettamuksesta, että kaikki palveluntarjoajat – mukaan lukien täysin vapaaehtoistyön pohjalle perustuvat maahanmuuttajajärjestöt ja uskonnolliset yhdyskunnat toimivat yksityisen sektorin ja paikkansa vakiinnuttaneiden perinteisten kansalaisjärjestöihin verrattavina tasavertaisina kilpailijoina. Tosiasiassa harvalla maahanmuuttajayhdistyksellä on taloudellista ja sosiaalista pääomaa toimia tasavertaisina kumppaneina maakunnan markkinaehtoisessa palveluntuotannossa.

Maahanmuuttajajärjestöt ja eri etnisten ryhmien omat yhdistykset tekevät tärkeätä työtä kotoutumisen edistämiseksi ja vertaistuen jakamiseksi. Toimijoita on tuettava ensin osaamisen kehittämisessä: yhdistystoiminnan, hallinnoinnin ja lainsäädännön tuntemus, järjestö- ja vapaaehtoistoiminnan rooli, toiminnan tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja läpinäkyvyyden periaatteet. Edellä mainittujen tavoitteiden toteutuessa toimijoita voidaan tukea hankintakilpailuihin

16.6.2017

osallistumisessa ja hyvän toiminnan tuotteistamisessa ostopalveluiksi. Erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien maahanmuuttajien kotoutumisen turvaamiseksi on tärkeää varmistaa, että toimijoilla on riittävät tiedot, taidot ja osaaminen tuottaa kotoutumista tukevia palveluita ja toimintaa.

Etnon uskonnollisia yhdyskuntia edustavat tahot toivovat myös huomioitavan, että useilla maahanmuuttajilla uskonnollinen yhdyskunta on tuttu ja turvallinen taho, josta haetaan tukea heti saapumisvaiheessa. Lisäksi toivotaan huomioitavan uskonnollisten yhdyskuntien vähäiset resurssit ja tarve tuelle hyvään kotoutumiseen tähtäävän toiminnan järjestämisessä. Järjestökentän tavoin, uskonnollisten yhdyskuntien toiminnan tulee pohjautua läpinäkyvyyteen, avoimuuteen ja mahdollistaa jokaisen kotoutuminen suomalaiseen yhteiskuntaan.

Kansalaisjärjestökenttä on tärkeä kanava yhteiskunnalliseen osallisuuteen ja osallistumiseen aktiivisena kansalaisena. Kansalaisjärjestötoiminnassa tulee peräänkuuluttaa integroivia, kaikille avoimia ja läpinäkyviä käytäntöjä sekä tukea järjestötoimijoiden yhteistyötä yli etnisten ryhmien ja yli toimialarajojen. Näin tuetaan luottamusta eri väestöryhmien ja eri vähemmistöryhmien välillä. Järjestöt tarjoavat osallisuuden mahdollisuuksia sellaisten asioiden ympärille, joista yksilöt ovat kiinnostuneita. Tärkeää on vahvistaa järjestöjen yhteistyötä sekä asiakasohjautuvuutta yli etnisten järjestörajojen. Kestävää kehitystä on nähdä maahanmuuttaneet ja heidän edustamansa järjestöt osana suomalaista järjestökenttää.

- 2) Varmistetaan, että järjestöt ja uskonnolliset yhdyskunnat ovat alkuvaiheen kotoutumisen vahvoina toimijoina myös jatkossa

Järjestöjen rooli alkuvaiheen kotoutumisen tukemisessa, motivoinnissa ja osallistumisessa yhteiskuntaan on erityisen merkittävä. Hyvällä alkuvaiheen neuvonnalla ja henkilökohtaisilla kotoutumissuunnitelmilla on Suomeen muuttamisen alkuvaiheessa erityisen tärkeä rooli. Jos se epäonnistuu, erityisen herkästi palveluiden ulkopuolelle jäävät naiset ja heistä erityisesti monilapsisten perheiden äidit. Haavoittuvassa asemassa ovat myös ilman huoltajaa alaikäisinä tulleet.

Erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien maahanmuuttaja-asiakkaiden kotoutumisen edistäminen edellyttää järjestökentän mahdollisuuksia auttaa monipuolisesti, joustavasti ja asiakaslähtöisesti. Kotoutumislain ja siihen liittyvien lakien uudistamisessa on varmistettava järjestöjen mahdollisuudet erilaisten tuen muotojen säilyttämiseen.

16.6.2017

- 3) Järjestöjen liikkumavara kotoutumisen tukemisessa säilytettävä
Maakunta voi hoitaa vain niitä asioita jotka lainsäädännön mukaan niille kuuluvat. järjestöyhteistyö ei ole laissa, ei maakunta jatkossa voi välttämättä avustaa kuntia. Toisaalta nähdään riskinä se, että monien järjestöjen toiminnot voisivat loppua tai supistua merkittävästi. Toisaalta taas nähdään, että järjestöjen toiminta perustuu ensisijaisesti vapaaehtoisuuteen ja omavaraisuuteen varainhankinnassa. Järjestöjen toimintakentän muutoksessa järjestötoiminnan itsessään ei uskota vähenevän, mutta maksullisia kotouttavia palveluita tuottavien järjestöjen toiminta voi supistua.

Järjestökentän isoimpia huolia on, että tullaanko jatkossa rahoittamaan vain maakunnan lakisääteisiä palveluita, jolloin muiden toimintojen rahoitus jää. Monia matalan kynnyksen toimintoja on rahoitettu useasta eri rahoituslähteestä, osa Veikkausvoittorahoilla (STEA), osa kuntien toiminta-avustuksilla. Näissä tilanteissa ei ole kysymys myytävästä palvelusta, vaan järjestölähtöisestä auttamistyöstä. On välttämätöntä, että myös näille matalan kynnyksen järjestölähtöisille auttamismuodoille turvataan maakuntien toiminta-avustukset Veikkauksen rahapeliuottojen rinnalla, jotta pitkäjänteisellä kuntien ja järjestöjen yhteistyöllä kehitetyt tuen muodot voivat jatkua.

- 4) Järjestökentän rooli kriittisenä äänenä on säilytettävä
Toisin kuin yksityinen sektori, on Suomessa perinteisesti arvostettu kolmannen sektorin tehtävää toimia yhteiskunnan ja viranomaistoiminnan kriitikkona ja edustamiensa ihmisten edunvalvojana. Demokratian näkökulmasta haasteena markkinaehtoisessa ostopalvelukilpailussa on, että hankintakilpailutuksiin osallistuvat järjestöt eivät enää pystyisi samaan tapaan nostamaan ongelmallisina pitämiä asioita esiin vaikeaksi yhteistyökumppaniksi leimautumisen pelossa.

On myös varmistettava, että viranomaisten järjestökentälle kohdistamat odotukset eivät suuntaudu vain ostopalveluiden tuottamiseen. Viranomaisten tulisi muistaa, että järjestötoimintaan osallistuminen on itsessään tavoiteltava ja kannustettava asia. Tärkeänä on pidetty, että uudistukset eivät etäännyttäisi järjestöjä niiden ydintehtävistä. Lähtökohtaisesti harva maahanmuuttajayhdistys on perustettu palveluiden tuottamisen tai jäsentensä edunvalvojaksi. Erityisesti näin on asia uskonnollisten yhdyskuntien kohdalla. Osa Etnon järjestöedustajista on myös kritisoinut viranomaisten tapaa olettaa kaikilta maahanmuuttajajärjestöiltä aktiivista

16.6.2017

osallistumista edunvalvontatyöhön vapaaehtois pohjalta. Tämä koskee myös uskonnollisia yhdyskuntia.

5) Taloudellisten vaikutusten arviointi hyvien väestösuhteiden edistämiseksi.

Luonnoksessa kotoutumislainsäädäntöä ei arvioida, millaisia kustannussäästöjä hyvien väestösuhteiden edistäminen proaktiivisesti ja ennaltaehkäisevästi voisi yhteiskunnalle tuottaa.

Lain taloudellisten vaikutusten arvioinnissa tulisi huomioida millaisia rahoituspohjan muutoksia lakimuutokset tuovat kotoutumistyötä tekevien järjestöjen näkökulmasta ja millaisia riskejä rahoituspohjan muutoksilla voi asiakkaiden tuen ja palveluiden jatkuvuuden näkökulmasta olla.

Helsingissä 16.6.2017

Natalie Gerbert	Nina Suorsa
Työjaoston varapuheenjohtaja	Asiantuntijas sihteeri
Etnisten suhteiden neuvottelukunta	Etnisten suhteiden neuvottelukunta

JAKELU: Työ- ja elinkeinoministeriö, kirjaamo, kirjaamo@tem.fi

Tiedoksi: Etnisten suhteiden neuvottelukunta Etno
Alueelliset etnisten suhteiden neuvottelukunnat
oikeusministeriön kirjaamo, oikeusministerio@om.fi
Työ- ja elinkeinoministeriö, kotouttaminen -yksikkö
kotouttaminen@tem.fi, maarit.leikas@tem.fi